

જન્મદિને વધામણી

ડૉ. પ્રદીપ ગગલાણી પ્રિન્સિપાલ, ઈન્ફોસિટી યુનિયર સાયન્સ કોલેજ મો. ૯૮૨૪૨ ૬૬૧૨૧

અનુષ્કા ભરતભાઈ બાલરીયા મો. ૯૯૯૮૮ ૪૭૦૨૭

ડ્ર. જયેશલાલ ભારેયા મો. ૯૮૨૫૬ ૦૬૦૬૪

જન્મદિને વધામણી વિભાગ અંતર્ગત કોઈપણ વાચક પોતાની તસવીરો પ્રકાશન માટે મોકલી શકે છે. પરંતુ, વાચકોને વિનંતી છે કે મોડામાં મોડી આ તસવીરો જન્મદિવસ હોય તેના અગાઉના દિવસે એક વાગ્યા સુધીમાં અખબારને મળી જાય. વાચકો ઈચ્છે તો આ વિભાગમાં પ્રકાશન હેતુ પોતાની તસવીરો અગાઉથી પણ મોકલાવી શકે છે. - સંપાદક

ગાંધીનગર જિલ્લા નાડોદા રાજપૂત સમાજનો સ્નેહમિલન સમારોહ

ગાંધીનગર, તા. ૪ ગાંધીનગર જિલ્લા રાજપૂત સમાજનો સ્નેહમિલન સમારોહ શેઠ ખીમજી વિસરામ સંસ્કાર ભવન, સેક્ટર-૨૩ ખાતે યોજવામાં આવ્યો હતો, જેમાં વિશિષ્ટ પ્રતિભાઓ તથા તેજસ્વી તારલાઓનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સમારોહમાં કણાટકના રાજ્યપાલ વજુભાઈ વાળા તથા સમાજના અગ્રણીઓ મોટી સંખ્યામાં જોડાયા હતા. વજુભાઈ વાળાએ સમાજોપયોગી અને સમાજને ઉન્નત કરે તેવા વિચારો રજૂ કર્યા હતા. આ પ્રસંગે રક્તદાન શિબિરનું આયોજન પણ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ૪૦ બોલટ રક્ત એકત્ર કરવામાં આવ્યું હતું. નાડોદા સમાજના ડૉ. રામસિંહ રાજપૂતનું ભાવનગર યુનિવર્સિટીમાં રજિસ્ટ્રાર તરીકે જોડાવા બદલ, ડૉ. રણછોડ રથવીનું નેશનલ એનએસએસ એવોર્ડ મેળવવા બદલ અને વનરાજસિંહ પઠારિયાનું નાયબ ઉપસચિવ બનવા બદલ સન્માન આ પ્રસંગે કરવામાં આવ્યું હતું. સમાજના ૧ હજારથી વધુ જનો આ સમારોહમાં ઉપસ્થિત થયા હતા. જિલ્લા નાડોદા રાજપૂત સમાજના પ્રમુખ કરશનભાઈ ચાવડા, ઉપપ્રમુખ પ્રો. બળદેવભાઈ મોરી, મંત્રી હરેન્દ્રસિંહ રાઠોડ તથા સમાજની સમગ્ર ટીમે કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા જહેમત ઊઠાવી હતી, જેમણે ભોજનદાતા રામભાઈ ખોડાભાઈ ખેર, અતિથિઓ અને સમાજજનો પ્રતિ આભારની લાગણી પ્રગટ કરી હતી.

પુસ્તક પરબમાં રવિવારે જામ્યો પુસ્તક પ્રેમીઓનો મોટો મેળાવડો

પુસ્તક પરબમાં પ્રજાબેનપટેલ, આશા સરવૈયા, રોહા પરમાર, અશોક ત્રિવેદી, મુળજીભાઈ પરમાર, કિશોર જીકાદરા, ધૂર્જટી પ્રજાપતિ, દિશાન્ત ગર્ગ, રમેશચંદ્ર શ્રીમાળી, રણછોડ પરમાર અને સંજય થોરાત પોતાની નિઃસ્વાર્થ સેવાઓ પૂરી પાડે છે. આ વખતની પુસ્તક પરબમાં જાણીતા કાર્ટુનિસ્ટ ચિપલોનકર દાદાએ મધુરું વાંસળીવાદન કર્યું તો કિશોર જીકાદરાએ ગજલ પઠન કર્યું હતું. પુસ્તક પરબની પ્રવૃત્તિને બિરદાવવા વી એસ ગઢવી, વાગ્મિન ભુય, સમીર રામી, શ્રદ્ધા પંડ્યા જેવા સાહિત્યનાં ભાવકો આવ્યાં હતાં. પુસ્તક પરબને વિપુલ માત્રામાં પુસ્તકો દાનમાં મળે છે. આ પ્રવૃત્તિ ચલાવતાં સભ્યોએ વિનંતી કરી છે કે ધાર્મિક પુસ્તકો પૂરતા પ્રમાણમાં હોવાથી એ ન આપવા. ગુજરાતી ગદ્ય-પદ્ય અને સાહિત્યની ઋચિ વધારનારાં પુસ્તકો મળે તો પુસ્તક આપનાર અને લઈ જનાર બંનેનો ભાવ જળવાઈ રહે તેમ છે.

વૈદિક પરિવાર, ગાંધીનગર દ્વારા આદર્શ નિવાસી કન્યા શાળા ખાતે યજ્ઞ પ્રશિક્ષણ શિબિર

ગાંધીનગર, તા. ૪ વૈદિક પરિવાર, ગાંધીનગર દ્વારા સેક્ટર-૨૮ સ્થિત આદર્શ નિવાસી કન્યા શાળા ખાતે ધોરણ-૮ની ૨૪ વિદ્યાર્થીનીઓ ખાતે યજ્ઞ પ્રશિક્ષણ શિબિર યોજવામાં આવી હતી. સર્વોત્કર્ષ સેવા સંસ્થાન સંચાલિત વૈદિક પરિવારનાં ગાંધીનગરના પ્રભારી મહેન્દ્રભાઈ ગાંધીએ મુખ્ય પ્રશિક્ષકની કામગીરી સંભાળી હતી. જ્યારે શ્રી ગમનભાઈ પટેલે સહાયક તરીકે સેવાઓ પ્રદાન કરી હતી. ગાંધીનગરનાં વૈદિક પ્રચારક શ્રી અવધેશપ્રસાદ પાંડેય દ્વારા પ્રારંભિક ચાર દિવસો સુધી યજ્ઞના મંત્રોનું શુદ્ધ ઉચ્ચારણ કેવી રીતે કરવું તેનો અભ્યાસ કરાવવામાં આવ્યો હતો. શિબિરના સંયોજક અરવિંદભાઈ રાણા હતા.

સંસ્કૃતિ 'સુમધુર યુગલ ગીતોના સથવારે'

ગાંધીનગર શહેરની સંસ્કૃતિ સંસ્થા દ્વારા તાજેતરમાં 'સુમધુર યુગલ ગીતોના સથવારે' નામક ગીત-સંગીતનો સુંદર કાર્યક્રમ સભ્યો માટે યોજવામાં આવ્યો હતો. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત હિન્દી ફિલ્મોનાં જે જૂનાં-નવાં યુગલ ગીતો અરતુન કરવામાં આવ્યાં હતાં, તે સાંભળીને સભ્યો મસ્તીથી ડોલી ઊઠ્યા હતા. સૌએ એક અવાજે કાર્યક્રમની સારાહના કરી હતી. (તસવીર : કચ્છપ નિમાવત)

આજે વહાણવટા અને સમુદ્ર દિવસ

મુંબઈના જહાજવાડામાં નિર્માણ પામેલું એસ એસ લોચલ્લી સિંધિયા સ્ટીમ નેવીગેશન કંપનીનું કાર્ગો વહાણ મુંબઈથી લંડન જવા માટે રવાના થયું હતું. આ ઐતિહાસિક દિનની યાદમાં પાંચમી એપ્રિલને વહાણવટા દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. ઉલ્લેખનીય છે કે સિંધિયા સ્ટીમ નેવીગેશન કંપનીનાં માલિક સુમતીબેન મોરારજી કચ્છનાં સુપુત્રી હતાં. પાંચમી એપ્રિલે ગુજરાત મેરીટાઈમ બોર્ડની પણ રચના કરવામાં આવી હતી, તેથી આ દિવસ મેરીટાઈમ બોર્ડના વાર્ષિક દિવસ તરીકે પણ ઉજવાય છે. મેરીટાઈમ બોર્ડ, ગાંધીનગર ગુજરાતમાં આવેલાં ૪૬ જેટલાં નાનાં અને મધ્યમ કક્ષાનાં બંદરોનું સંચાલન કરે છે. બંદર નીતિના અમલીકરણને કારણે ગુજરાતના દરિયાકાંઠે ૨૯ કેટીવ જેટીઓ, ૯ ખાનગી જેટીઓ અને પીપાવાવ, મુંદ્રા, હજીરા તથા દહેજ જેવાં ખાનગી બંદરોનો વિકાસ થયો છે. સિંધિયા સ્ટીમ નેવીગેશન

કંપનીએ ૧૯૪૧માં દેશનો સૌપ્રથમ જહાજવાડો આંપ્રદેશના ખ્યાત વિશાખાપટ્ટનમમાં બાંધ્યો હતો. ભારતમાં ૩૫ જહાજો કંપનીની પાસે ૧૨ કંપનીઓનું સંચાલન ગુજરાતીઓના હાથમાં હતું. એમાંય કચ્છ-માંડવીનો જહાજવાડો વિશ્વ પ્રસિદ્ધ હતો. લવજી નસરવાનજી વાડિયા(૧૭૩૬-૧૭૯૨)ને માસ્ટર બિલ્ડરનો ઈલકાબ આપવામાં આવ્યો હતો. જહાજો ઉદ્યોગના માલમો અને વહાણવટા વિદ્યાના મનુ મનવંતર એવા ભૂજ નિવાસી ડૉ. મનુભાઈ પાંધીના મતાનુસાર બ્રિટીશ નૌકાદળના સેનાપતિ નેલ્સનનું વહાણ 'નિક્લોરી' જે હાલ લંડનના મ્યુઝીયમમાં રાખવામાં આવ્યું છે તે માંડવીના નવુ લખાના જહાજવાડામાં બાંધવામાં આવ્યું હતું. કચ્છના વહાણવટીઓની સાહસિકતા અને વહાણોની મજબૂત બાંધણીના વખાણ આફ્રિકાના પ્રાચીન ગ્રંથ 'ટીબુ ટીબ'માં વાંચવા મળે છે. ભારતનું વહાણવટું અને તેમાં કચ્છનો ફાળો એ વિષય ઉપર કચ્છ

લગાવીને પ્રાર્થના કરતી હોય છે, 'હે ભગવાન, અમારા ધણીઓને તારે હવાલે કરીએ છીએ, તું જ્યારે પાળે (ડિનારે) આવે ત્યારે અમારા ધણીઓને પાળે લાવજે.' દેશ-દેશવારની લાંબી સફરે જતાં નાવિક શુકનની મીઠાઈઓ અને સૂકો નાસ્તો લઈ જતા હોવાથી આજે પણ જે તે બંદરોના નામ સાથે કેટલીક મીઠાઈઓ અને વાનગીઓનાં નામ જોડાયેલાં છે, જેમકે - ખંભાતની સુતરફેણી અને હલવાસન પોરબંદરની ખાજલીઓ ભરૂચની ખારી સિંગ ભાવનગરના ગાંઠિયા સૂરતની ઘારી માંગરોળનો નાળિયેરી હલવો વહાણવટીઓ અભણ હતા પરંતુ વહાણવટી વિદ્યાના પારંગત હતા. અશ્વાંશ-રેખાંશ, આકાશના તારા, પાણીના રંગ ઉપરથી પાણીની ઊંડાઈ, સૂર્ય, ચંદ્ર, નક્ષત્રના આધારે દિશા-ખૂણાનું સ્થાન, ભરતી-ઓટની ગણતરી તથા પક્ષીઓના આધારે દેશ-પ્રદેશનું ચોક્કસ અનુમાન કરતા હતા. કચ્છના રામસિંગ માલમ હોલેન્ડ (નેધરલેન્ડ) જઈને મીનાકારીનો હુનર શીખ્યા, બેલ્જીયમમાં જઈ પાંચ વર્ષ રોકાઈ કાચ બનાવવાનો હુનર શીખ્યા અને કચ્છમાં આવી રાજા રાવ લખપતજીના મહેલમાં મીનાકારી તથા માંડવીની રેતીમાંથી કાચ બનાવીને બેનમૂન રંગીન નમૂના બનાવ્યા હતા, જે આજે પણ ભૂજના આયના મહેલમાં જોવા મળે છે.

રામસિંગ માલમને 'ધ નેવીગેટર' ઈલકાબ આપવામાં આવ્યો હતો. આફ્રિકાના માલિદી બંદરે ભૂલા પડેલા વાસ્કો ડે ગામાને કાલીકટનો માર્ગ બતાવનાર ગુજરાતી કાનજી માલમ હતા. વાસ્કો ડે ગામા પોતાની નોંધ 'કોના ઈસ-માલો ઈસ'માં નોંધે છે કે 'કાનજી નામનો એક છોકરો વહાણવટામાં આટલી નિપુણતા ધરાવે છે એ અદ્ભૂત કહેવાય.' અમદાવાદને બંદરીય નગર તરીકે વિકસાવવાના પ્રથમ સ્વપ્નદંષ્ટ શેઠ રણછોડલાલ છોટાલાલ શેઠ ૧૯૮૮માં અમદાવાદની સાબરમતી નદીને નેવીગેબલ રીવર તરીકે વિકસાવીને ખંભાતના અખાતનાં પાણી નહેર દ્વારા લાવીને અમદાવાદને બંદરીય વિકાસથી વિશ્વફલક ઉપર મૂકવાનો ભગીરથ પ્રયાસ કર્યો હતો. જો આ શક્ય બન્યું હોત તો આજે અમદાવાદની સૂરત કંઈક ઓર જ હોત. ઉલ્લેખનીય છે કે શેઠ રણછોડલાલે અમદાવાદમાં સૌપ્રથમ સુતરાઉ કાપડની મીલ શરૂ કરી હતી અને તેની મશીનરી લંડનથી ખંભાત બંદરે આવી હતી. ખંભાતથી અમદાવાદ ગાડા વાટે લાવવામાં આવી હતી. ગુજરાતના વહાણવટાની જાહોજલાલી ભૂંસાઈ ના જાય અને આવનાર પેઢી આ અમૂલ્ય વારસાને જાળવી રાખે એ માટે ડૉ. મનુભાઈ પાંધીએ એક મ્યુઝીયમ બનાવવાનું સૂચન કર્યું છે. ઉલ્લેખનીય છે કે દીવ ખાતે કેપ્ટન દેવજીભાઈ કુલબારેયાનું 'સી શેલ' મ્યુઝીયમ ૩૫ વર્ષથી અદ્ભૂત કલેક્શન ધરીને ઊભું છે.

લઈ શોધ મારી જ્યારે જગત નીકળ્યું હશે તાલી ગલીમાં મારું પગેરું નીકળ્યું હશે

આપણા ગાંધીનગરની સાહિત્ય સમૃદ્ધિની શી વાત કરવી? ઉજમશી પરમાર આપણા કવિ છે. સૂરીલા કવિ જેટલી મીઠાશ ભરેલી એમની કવિતાઓ એટલું જ સૂરીલું એમનું ગળું. 'ઘટમાં ઝાલર બાજે' એમનો કાવ્ય સંગ્રહ, એમાંથી લીધેલું આ ગીત. ગીત વાંચતા હોઈએ તે વખતે જ જાણે એમાંથી ધીમું ધીમું સંગીત સંભળાતું હોય એવી સરસ શબ્દરચના છે અને ભાવવાહી પણ કેટલુંક બધું!

કવિતા વાંચતા-વાંચતા રાજેન્દ્ર શુક્લ, રાજેશ વ્યાસ યાદ આવી જાય. આપણા કવિઓ પ્રિયતમ અને ઈશ્વર બંનેને એક જ સ્તરે લાવીને મૂકી દે છે. ઈશ્વરની વાત કરતા હોય ત્યારે લાગે કે પ્રિયતમની વાત કરે છે અને પ્રિયતમની વાત કરે તો લાગે કે એ જ એમનો ઈશ્વર. મનગમતી વ્યક્તિ મળી જાય એટલે દુનિયા બદલાય છે. મનની અને શરીરની ભાષા બદલાઈ જાય છે. ઘરમાં ઝીણી ઝીણી ઝાલર વાગવા માંડે છે અને સમસ્ત વિશ્વ પણ એ જ સૂરમાં, લયમાં રમતું લાગે છે. છવાઈ જાય છે અંગે અંગમાં આનંદ અને પગલાંમાં પણ ઉત્સાહ! ઘડીકમાં વાવાઝોડું અને ઘડીકમાં વરસાદ! દિવસ-રાતનો જાણે કે ભેદ ભુલાઈને રહે કાણ પંચમ સૂરમાં ગાતી લાગે છે. ઘડી પહેલાં જે અણજાણ્યું હતું તે સૌથી નીકટનું બની જાય છે. એની આંખો માંથી મધજરતી ભાષા જડી જાય છે. મનગમતી વ્યક્તિનો સાથ, એની વાત જ કંઈક ઓર છે. સાવ અચાનક જ હજારો લોકોમાંથી કોઈ એકને જ

માંડે કે એમ આકાશ-ધરતી ધ્રુજવા માંડે નહીં... એ ભૂગોળના નિયમ પ્રમાણે જ થાય... અને વળી આકાશને તો આ રોજનું થયું, એમ એ થોડું ધ્રુજ જાય! બીજે દિવસે પાછાં રિસામણાં-મનામણાં થાય છે અને ગાડી વળી પાછી પાટે ચડી જાય છે...! સમય વીતતાં વાર નથી લાગતી. ઉંમર વધતી જાય છે, પણ પ્રિયપાત્રનો ચહેરો સ્મરણમાં રહે છે. ક્યારેક જૂના દિવસો યાદ આવી જાય છે. ખરરર... કરતાં કેટલાંયે વર્ષો વચ્ચેથી ખરી પડે છે. હેયું ફરીથી પ્રેમાળ અને યુવાન બની જાય છે. હેમેન શાહના શબ્દોમાં - કોણ ટહુકું ભરબખોરે? રસ્તે રસ્તે ઠંડક થઈ ગઈ જૂનાં સ્મરણો પાછાં આવ્યાં મન વચ્ચેવચ બેઠક થઈ ગઈ!

ઘટમાં ઝાલર બાજે ઝીણી ઝમઈ ઝાલર ઘટમાં બાજે ઘડી ઘડી દુનિયા આખી આજ અનોખા લયની મેડી ચડી પગલું મેલ્યે ધરતી ધબકે ઉરના ઢોલ ધડકું અંધારેયે આંખ માંડતાં શત શત વીજ ઝબકે ધોમ ધખે ત્યાં અમી તણી આ વરસી ક્યાંથી ઝડી? વણદોખી કેડીનાં કામળ કિયે મુલક લઈ જાતાં ચડી હિંડોળે વળતાં વહાણાં પંચમ સૂરે ગાતાં સાવ અજાણી આંખેથી મધજરતી ભાષા જડી. - ઉજમશી પરમાર

મનોરંજન table with categories like સ્કીન-૨, સ્કીન-૩, etc.

